

Sağlık ve Çevre Birliği HEAL

(Health and Environment Alliance)

www.env-health.org

Basın Bülteni
13.02.2016

Kömür Hepten Zarar

İskenderun; Sağlık ve Çevre Birliği (HEAL)(1) tarafından “İskenderun Körfezi’nde Kömürden Elektrik Üretimi ve Sağlık” konulu bir panel düzenlendi. Adana, Hatay, Mersin ve Osmaniye Tabip Odalarının, Hatay Büyükşehir Belediyesi’nin ve çevre koruma kuruluşlarının desteği ile düzenlenen panel kapsamında, bölgede yapılması planlanan yaklaşık 16 adet yeni kömür santralının, burada yaşayan altı milyon insanın sağlığını tehdit ettiği vurgulandı. Ayrıca, yapılması planlanan bu termik santrallerin, **sağlık sistemine de önemli maliyetler getireceği belirtildi.**

Hava Kirliliği en önemli sorun

Bölgede halen 4 termik santral faal olarak çalışmaya devam ediyor. Bu termik santrallerin, bölgedeki diğer ağır sanayi tesislerinin ve ısınma için yakılan kömürlerin neden olduğu hava kirliliği, bölgedeki **6 milyon insanın sağlığını halihazırda tehdit etmektedir.** İskenderun Körfezi ve Çukurova bölgesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’na ait **8 hava kalitesi ölçüm istasyonunun 6’sından elde edilen ölçüm değerleri; hem ulusal standartların, hem de Dünya Sağlık Örgütü (WHO)’nün kılavuz değerlerinin üzerinde bir hava kirliliğinin yaşandığını ve bölgedeki insanların düzenli olarak sağlığa zararlı olduğu kanıtlanmış bir havayı soluduğunu gözler önüne seriyor.**

HEAL, İskenderun Körfezi bölgesine özel olarak yaptığı çalışmada, bölgede yapılması planlanan **16 termik santralin zaten düşük olan hava kalitesi yüzünden var olan çevre ve sağlık sorunlarını daha da derinleştireceğini ortaya koyuyor.**(2)

Çalışmaya destek veren Adana Tabip Odası’nın Başkanı Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı **Prof. Dr. H. Neslihan Önenli Mungan** da “*Özellikle bu santrallerin neden olduğu ve olacağı ağır metal ve asit yağmurları nedeniyle alerjik solunum yolu hastalıkları, kronik akciğer hastalıkları, kalp damar hastalıkları, çeşitli kanser türleri ve gebelere etkileri nedeniyle beyin gelişimi yetersiz, anomalili çocukların dünyaya gelmesi kaçınılmaz olacaktır*” dedi.

Ödenmeyen Sağlık Faturası

Termik santraller insan sağlığını tehdit eder ve bunun sonucunda oluşan sağlık maliyetleri nedeniyle kamu bütçesine ciddi bir külfet de getirmektedir. HEAL Hava Kalitesi ve Enerji Danışmanı Deniz Gümüşel, 2015 yılında yaptıkları “**Ödenmeyen Sağlık Faturası**” adlı araştırmaya göre (3), halihazırda Türkiye’de faaliyet gösteren 19 termik santralden kaynaklanan hava kirliliğinin sadece sağlık alanında **yıllık 3.6 milyar avroya** kadar çıkan bir maliyetinin olduğunu ve **yılda 2876 erken ölüme yol açtığını** belirtti.

İskenderun Körfezi Yeni Termik Santral İstemiyor.

Panelde paylaşılan bilimsel çalışmalar, bölgede halen işletmede olan ağır sanayi tesisleri, endüstriyel tarım faaliyetleri ve artan nüfusla birlikte trafik ve konut sektörlerinin ciddi çevresel kirliliğe yol açtığı ve halk sağlığını tehdit ettiğini ortaya koyuyor. Hekimler ve çevre

Sağlık ve Çevre Birliği HEAL

(Health and Environment Alliance)

www.env-health.org

bilim insanlarının ortak görüşü; yol açtığı hava kirliliği, ağır metal kirliliği ve diğer çevresel stresler nedeniyle, yeni kömürlü termik santrallerin bölgede var olan hastalık yükünü daha arttıracığı yönünde.

Panelde Hatay Tabip Odası Başkanı Halk Sağlığı Uzman **Prof. Dr. Tacettin İnalı** konu hakkında “*Bu nedenle bölgemizde kurulması planlanan onlarca kömür yakıtlı termik santral projesinin, Körfez’de var olan/planlanan diğer enerji ve sanayi yatırımları ile birlikte toplam (kümülatif) çevresel etkilerinin çalışılmasının ve halk sağlığını ve insan yaşamını önceleyen bir anlayışla, güncel bilimsel kanıtlar ışığında sağlık etki değerlendirmelerinin yapılmasının gerekliliğinin altını çiziyoruz*” ifadelerini kullandı.

Panelde hekimler var olan bilimsel kanıtların, bölgede yapılması planlanan termik santral projelerinin önlenmesi için mücadele etmenin, kömürden elektrik üretimine karşı çıkmanın bir hekimlik görevi olduğu konusunda ortak görüş ifade ettiler.

İskenderun Körfezi özelinde olduğu kadar, tüm Türkiye’de de, **kömür yakıtlı termik santrallerin topluma, ekonomiye ve çevreye her yönüyle zarar verdiği ve yüksek sağlık maliyetlerine yol açtığı açıkça görülmektedir.** Bu çerçevede, panelde bu bilimsel kanıtlar ışığında sürdürülebilir ve temiz bir gelecek ile sağlıklı bir toplum için termik santral planlarının iptal edilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Adana Çevre ve Tüketici Koruma Derneği Başkanı Aile Hekimi **Dr. Sadun Bölükbaşı’nın ifadesi** ile “*Doğru planlama ile bu risklere maruz kalmadan kaynağına para ödemediğimiz ve sonsuz kaynak olan güneş ve rüzgârdan elektrik elde ederek aydınlık ve sağlıklı bir gelecek yaratabiliriz. Temiz hava, su ve gıdaya ulaşabilmek en temel insan hakkıdır ve sağlıklı olabilmenin de ilk şartıdır.*”

Basın ve iletişim talepleri için:

Deniz Gümüsel, Hava Kalitesi ve Enerji Danışmanı, Sağlık ve Çevre Birliği HEAL, e-posta: deniz@env-health.org; tel: 0533 620 5838.

Health and Environment Alliance (HEAL)

28 Boulevard Charlemagne, B-1000 Brussels Tel: +32 2 234 3640

Fax: +32 2 234 3649

Email: info@env-health.org

Main website: www.env-health.org

Ödenmeyen Sağlık Faturası projesi web sitesi: www.env-health.org/unpaidhealthbill

Twitter: [@HealthandEnv](https://twitter.com/HealthandEnv)

Facebook: Health and Environment Alliance (HEAL)

Youtube: <https://www.youtube.com/user/healbrussels>

Sağlık ve Çevre Birliği HEAL
(Health and Environment Alliance)
www.env-health.org

Editöre not:

(1) Çevrenin sağlık üzerindeki etkilerini Avrupa Birliği (AB) kapsamında ele alan **Sağlık ve Çevre Birliği HEAL (Health and Environment Alliance)**, Avrupa'nın önde gelen kâr amacı gütmeyen kuruluşlarından biridir. HEAL, 70'den fazla üye kuruluşun desteği ile sağlık dünyasının sunduğu bağımsız uzmanlık ve kanıtları farklı karar alma mekanizmalarında karar vericilerin dikkatine sunar. Birliğimiz sağlık çalışanlarını, kâr amacı gütmeyen sağlık sigortacılarını, hekimleri, hemşireleri, kanser ve astım hastası gruplarını, yurttaş, kadın ve gençlik gruplarını, çevreyle ilgili sivil toplum kuruluşlarını, bilim insanlarını ve halk sağlığı kurumlarını temsil eden geniş bir birliktir. HEAL'in üyeleri arasında uluslararası düzeyde ve Avrupa genelinde çalışan kuruluşların yanı sıra, ulusal ve yerel gruplar da bulunmaktadır.

HEAL web sitesi: www.env-health.org

(2) HEAL, "[İletişim Kiti - İskenderun Körfezi'nde Kömürden Elektrik Üretimi ve Sağlık](#)" başlıklı yeni yayınında, İskenderun Körfezi'ni çevreleyen illerde (Adana, Hatay, Mersin ve Osmaniye) hâlihazırda sanayiden kaynaklı olarak var olan çevresel kirliliği ve halk sağlığı durumunu gözler önüne seriyor. Rapor, planlanan 16 yeni kömür yakıtlı termik santralinin yapılması durumunda, bölgedeki ağır metal ve hava kirliliğinin ve bağlantılı hastalık yükünün daha da artacağına altını çiziyor. Tıp dünyasının ortaya koyduğu bilimsel kanıtlarla termik santrallerin insan sağlığını nasıl etkilediğini aktaran raporda, halk sağlığına ilişkin bu kanıtların yeni santrallerin durdurulması için yürütülen kampanyalarda nasıl kullanılabileceği çeşitli araçlarla anlatılıyor.

Rapor: http://env-health.org/IMG/pdf/heal_tr_iskenderunkorfezi_iletisimkiti_sub2016_final.pdf

(3) Deniz Gümüşel ve Anne Stauffer (2015). [Ödenmeyen Sağlık Faturası – Türkiye'de Kömürlü Termik Santraller Bizi Nasıl Hasta Ediyor](#). Sağlık ve Çevre Birliği HEAL.

Rapor: http://env-health.org/IMG/pdf/03072015_heal_odenmeyensaglikfaturasi_tr_2015_final.pdf

Ödenmeyen Sağlık Faturası (Unpaid Health Bill) Proje Sayfası: <http://www.env-health.org/resources/projects/unpaid-health-bill/>